

# Lektionsplanering

**Årskurs:** 9

**Ämne:** Historia

**Tema:** Första världskriget och skotten i Sarajevo

## Koppling till styrdokument

### Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla orsakerna och de centrala händelserna i första världskriget, med särskilt fokus på skotten i Sarajevo som utlöste kriget. Eleven ska lära sig om de politiska, sociala och ekonomiska konsekvenserna av kriget, samt krigets påverkan på den moderna världens utveckling.

### Kunskapskrav

Eleven redogör utförligt för orsakerna till första världskriget och de händelser som ledde fram till det, med särskild betoning på skotten i Sarajevo. Eleven kan också analysera krigets konsekvenser och diskutera dess betydelse för efterföljande historiska händelser.

### Lärlädda instruktioner

Introduktion till första världskriget (10 min)

- Definiera vad första världskriget var och ge en översikt över tidsramen (1914-1918).
- Diskutera kortfattat den internationella stämningen i Europa före kriget, inklusive nationalism, imperialism och allianser.
- Presentera centrala begrepp som de allierade och centralmakterna.

Skotten i Sarajevo (15 min)

- Beskriv händelsen den 28 juni 1914, då ärkehertigen Franz Ferdinand av Österrike-Ungern mördades av Gavrilo Princip, en medlem av svarta handen.
- Diskutera de omedelbara konsekvenserna av mordet och hur det bidrog till spänningarna mellan de europeiska makterna.
- Analysera hur mordet ledde till att allianser aktiverades och i slutändan utlöste kriget.

### Första världskrigets utbrott och förlopp (15 min)

- Gå igenom de inledande faserna av kriget, inklusive mobilisering och de första striderna, samt krigets utveckling på olika fronter (västfronten och östfronten).
- Diskutera nya krigstekniker, såsom skyttegravar, artilleri och kemiska vapen, som präglade striderna.
- Beskriv långvariga konflikter och hur de påverkade civilbefolkningen och den globala ekonomin.

### Konsekvenser av första världskriget (5 min)

- Sammanfatta krigets konsekvenser, inklusive förlust av liv, ekonomiska påfrestningar och de politiska förändringarna i Europa (t.ex. Österrike-Ungerns och Osmanska rikets fall).
- Diskutera hur första världskriget satte grunden för andra världskriget genom Versaillesfördraget och den efterföljande missnöjet.

### Sammanfattning och frågor (5 min)

- Sammanfatta vad som har diskuterats i lektionen, inklusive orsakerna till första världskriget och skotten i Sarajevo samt de omedelbara och långsiktiga konsekvenserna av kriget.
- Ge eleverna möjlighet att ställa frågor och klargöra begrepp.

### Aktivitet

Eleverna ska skapa en tidslinje över viktiga händelser som ledde fram till första världskrigets utbrott inklusive skotten i Sarajevo och ge en kort förklaring av varje händelse.

Beräknad tidsåtgång: 20 minuter

### Exit-ticket

- Vad var skotten i Sarajevo och varför var de betydelsefulla? Svar: Mordet på Franz Ferdinand som utlöste en kedjereaktion av händelser som ledde till första världskriget.
- Nämn en viktig orsak till att första världskriget bröt ut. Svar: Allianserna och de nationalistiska spänningarna mellan länder i Europa.
- Hur påverkade nya krigstekniker krigets förlopp? Svar: De ledde till mer förödande och långvariga strider, som skyttegravskrig, och förstörde liv och samhällen i stor omfattning.
- Vilka var de viktigaste konsekvenserna av första världskriget? Svar: Förlust av liv, ekonomiska kriser och politiska omstruktureringar i Europa, inklusive skapandet av nya stater.

- Hur kommer skotten i Sarajevo kopplas till efterdyningarna av kriget?  
Svar: De ledde till Versaillesfördraget och skapade spänningar som bidrog till andra världskriget.

## **Hemläxa**

Skriv en kort uppsats (200 ord) om hur första världskrigets utbrott och dess orsaker fortfarande påverkar vår värld idag. Ge specifika exempel.

## **Fördjupningsuppgift**

Eleverna kan välja att fokusera på en specifik händelse som inträffade under första världskriget eller en specifik länder som deltog, såsom Tyskland eller Frankrike, och analysera dess inverkan på både det nationella och globala planet. De ska presentera sina fynd i en rapport eller en visuell presentation.

## **Förslag för nästa lektion**

Mellan krigen – 1918-1939

I nästa lektion ska fokus ligga på perioden mellan första och andra världskriget, inklusive de ekonomiska, sociala och politiska förändringar som skedde under denna tid. Lektionen kommer att analysera hur dessa faktorer bidrog till att skapa förutsättningar för andra världskriget. Detta knyter an till tidigare lektioner genom att se på orsakssamband och händelser som formar en historisk tidslinje.

## **Förberedelser**

- Förbered material och bilder som belyser händelserna kring första världskriget och skotten i Sarajevo.
- Dela ut pappersmaterial och exempel för aktivitetsuppgiften.
- Samla in information och exempel om viktiga individer och strategier under kriget.

Tags: [Lektion](#)